ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
1969

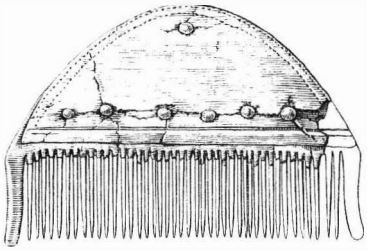

BRNO 1971

NOVÝ NÁLEZ KAMENNÝCH NÁSTROJŮ V ZELENÉ HOŘE
(okr. Vyškov)

ČENĚK STAŇA, AÚ ČSAV Brno
(Tab. 5)

Zelená Hora, okres Vyškov, leží na jižním okraji Drahanské vysočiny, sice bezprostředně, přece však dosti vysoko nad jihozápadním výběžkem Hané. Na polích kolem obce nacházejí lidé při polních pracích četné kamenné nástroje, jež patrně souvisejí s koncentrací osídlení kolem výšinného sídliště na strmé ostrožně „Hradisku" západně od Zelené Hory.[1] Koncem roku 1968 nalezl na poli v trati „V hájkách", nedaleko lesa, asi 1 km severně od obce, traktorista Fr. Bartošek pět broušených kamenných nástrojů:[2]

1. Štíhlý kopytovitý sekeromlat s týlem na jednu stranu zkoseným, z modrozeleného materiálu vrstevnaté struktury (amfibolitická břidlice), dobře zachovalý (d. 24,9 cm, v. 7,2 cm, š. při otvoru 7,7 cm, d. vypouklého ostří 4 cm, Ø otvoru 3,5 a 2,7 cm; inv. č. A 143; tab. 5, 1).
2. Kamenné kladívko vzniklé neleštěným přibroušením týlu a břitu menšího (kopytovitého?) sekeromlatu do oblých tvarů (d. 8,8 cm, v. 4,2 cm, max. š. 5.7 cm, Ø otvoru 2,0 a 2,1 cm; inv. č. A 144; tab. 5,3).
3. Masívní kladivovitý mlat, jehož tělo je na jednu dlouhou stranu skloněno. Povrch je silně poškozen (d. 10,9 cm, v. 4,2—5,6 cm, š. 8,0 cm, Ø otvoru na obou stranách 2,9×3,0 cm — uprostřed vrtání je otvor poněkud zúžen; inv. č. A 145; tab. 5, 5).
4. Oblý mlat oválného tvaru s rovnými plochami při otvoru, poměrně dosti dobře zachovalý (d. 6,6 cm, š. 5,6 cm. v. 4,4 cm, Ø otvoru 2,3 a 2,1 cm; inv. č. A 146; tab. 5, 2).
5. Zlomek ploché kopytovité sekerky (asi polovina — s břitem), dobře zachovalý. Vypouklý břit je 6,3 cm dlouhý, tělo sekerky je na jedné straně pozvolna, na druhé příkře k ostří zbroušeno. Boky jsou oblé (d. 6,5 cm, max. síla 2,55 cm; inv. č. A 147; tab. 5, 4)

Nástroje inv. č. A 144, A 145, A 146, A 147 byly zhotoveny ze světle šedého žíhaného materiálu spíše zrnité struktury (žula?).

Poznámky:

[1] Starší nálezy z „Hradiska" — „Zelené hory" jsou uváděny pod obcí Radslavice, okres Vyškov, kam dosud naleziště katastrálně přísluší, i když zeměpisně a vlastnicky patří k obci Zelená Hora. Nečetné nálezy pocházejí z konce mladší doby kamenné, intenzivní osídlení v eneolitickém období dokládají dvě bohaté sídlištní vrstvy

[2] Nálezy jsou uloženy v okresním vlastivědném muzeu ve Vyškově. Za předání nálezů ke zpracování děkuji řediteli muzea dr. Fr. Jordánovi.

Ein neuer Steingerätfund in Zelená Hora (Bez. Vyškov). Zu Ende des Jahres 1968 fand man auf einem Acker der Flur „V hájkách" in Zelená Hora, Bez. Vyškov, fünf geschliffene Steingeräte: eine schuhleistenförmige Hammeraxt, einen „Hammer", einen hammerartigen Klopfer, einen rundovalen Klopfer und das Fragment eines Schuhleistenbeils mit vollständig erhaltener Schneide. Die häufigen Steingerätfunde in der Umgebung der Gemeinde Zelená Hora hängen vermutlich mit der Siedlungskonzentration um die auf der schroffen Bergnase „Hradisko" gelegenen Höhensiedlung westlich von Zelená Hora, Gemeindegrund Radslavice, Bez. Vyškov, zusammen. Man traf hier Siedlungsspuren vom Ende der Jungsteinzeit und zumindest zwei verhältnismäßig fundreiche äneolithische Schichten an.

ÚNĚTICKÁ JÁMA S KOSTROU Z PŘIBIC
(okr. Břeclav)

JAROMÍR ONDRÁČEK, AÚ ČSAV Brno
(Tab. 6—8)

Při úpravě cesty ve vesnici, asi 100 m jižně až jihozápadně od hřbitova, narušili při srovnávání terénu únětickou jámu. Nález zjistil V. Effenberger, který jej ohlásil Archeologickému ústavu ČSAV v Brně. Zachraňovací výzkum (24. a 25. 6. 1969) potvrdil, že šlo o kruhovou jámu, která se jevila na sprašovém podloží po odebrání asi 30 cm silné humusovité vrstvy. Její průměr činil v hrdle 160 cm a ke dnu se stěny poněkud rozbíhaly až na průměr 174 cm. Téměř rovné dno se nacházelo v hloubce asi 100 cm od původního povrchu, 15 cm nad dnem ležela při jižním okraji jámy na levém boku silně skrčená kostra, orientovaná hlavou k jihu a obličejem k západu. Ruce byly ohnuté v loktech do ostrých úhlů a dlaně spočívaly před obličejem. V těchto místech se našla

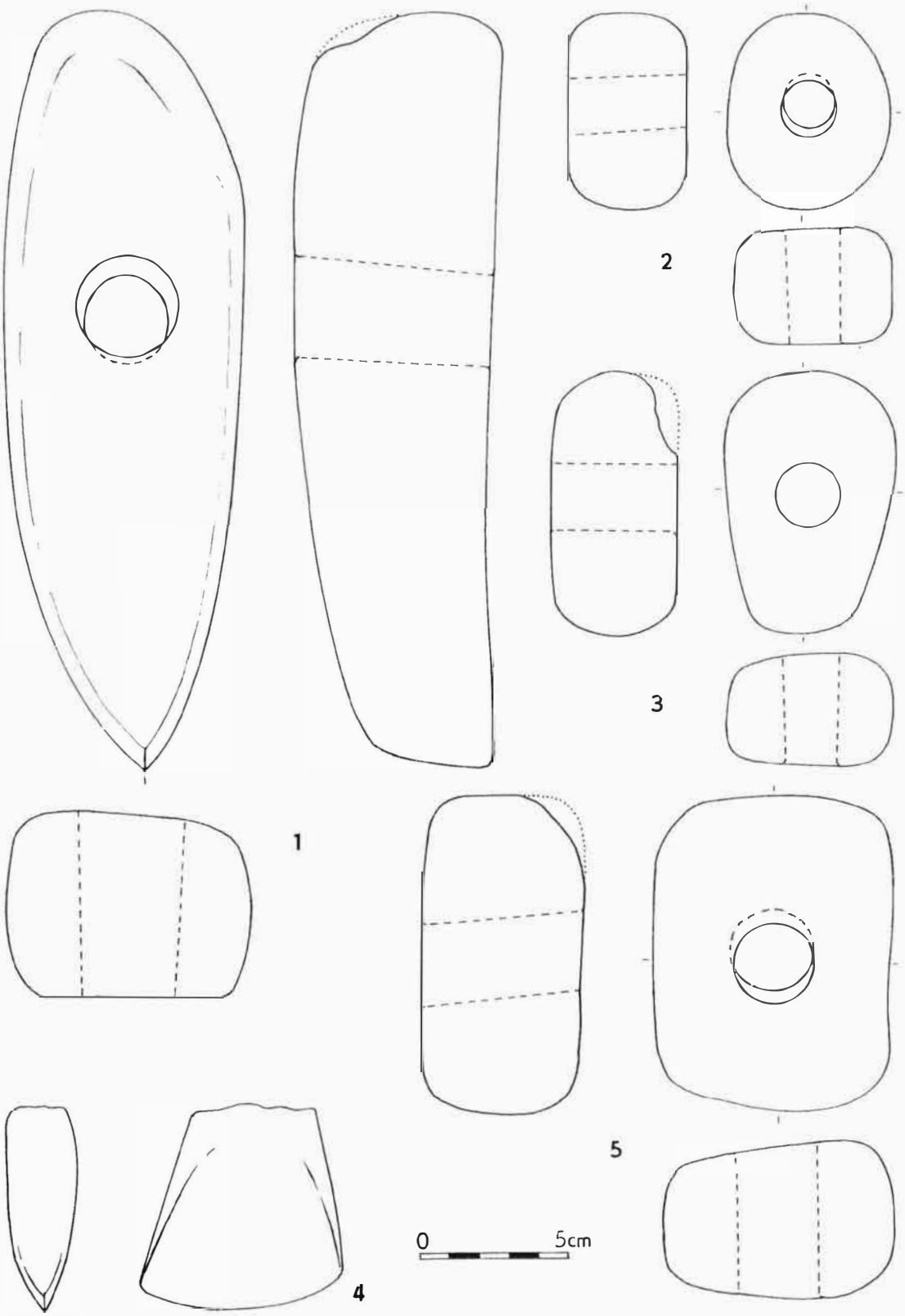

Tab. 5

Zelená Hora (okr. Vyškov). Neolitické kamenné nástroje — Neolithische Steingeräte.

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1969

Vydává: Archeologický ústav ČSAV v Brně, sady Osvobození 17/19
Odpovědný redaktor: Prof. dr. Josef Poulík, DrSc.
Redaktoři: Dr. A. Medunová, dr. J. Meduna, dr. J. Říhovský
Překlady: H. Plátková, dr. R. Tichý
Kresby: Doc. dr. B. Klíma, B. Ludikovská, R. Skopal
Na titulní obálce: Kostěný hřeben z doby římské z Mořic (okr. Prostějov)
Tiskem: Grafia, n. p., Brno, provozovna 04, Gottwaldova 21
Vydáno jako rukopis — 450 kusů — neprodejné